

Ahogy kiléptünk az épületből, ösztönösen balra fordultunk, ahol este sebesebben gomolygtak a fáklyalángok, és ahol utcatorkolatot sejtettem... Te jó ég, máris összekevertem egymással a két Petrát! Ki tudja, mi volt *itt* tegnap este... Vajon mit rendeznek a holtak esténként? Mindenesetre az a különös érzésem támadt, hogy a tegnapi orgia a főnti téren a rengeteg vörös fénnel sokkal inkább volt pokoli élmény, mint ez a fakószürke utca fakószürke emberekkel... azaz holtakkal.

Persze, ahogy mentünk Szindbáddal a torkolat felé, rögtön feltűnt valami más is a holtak arcán tükröződő megszállottságon túl, amiről Talitha beszélt: némelyek furán kitekeredett pózban mentek – olyanban, amilyenben egyetlen béna sem odafönt –, vagy félrebicsaklott fejfel és gondosan bebugyolált nyakkal, vagy félig takart arccal, de olyan is akadt, akinek a hátából egy dárda állt ki, vagy épp a fejét hasította félig ketté egy fénytelen pengéjű kard. Aztán előfordult, hogy valakin semmi különös nem látszott. De mindenki úgy sietett, mintha életfontosságú dolga volna. Egyesek úgy mentek el mellettünk, mintha észre sem vennének, mások vasvilla szemeket meresztettek ránk – ilyenkor erősen megmarkoltam a botomat, hogy szükség esetén rásuhintsak arra, aki ellenséges szándékkal közelít felénk. Alakmásomat kiokítottam, hogy jöjjön szorosan mellettem, és el ne szakadjon tőlem semmiképp. Szótlatlanul bólintott, már beszélni sem mert a döbbenettől, hogy milyen helyekre hozom én. Más íróknál alkalmasint sokkal szelídebb kalandokban lehetett része... És a rengeteg nyüzsgő alak csak úgy elment egymás mellett, mintha mindegyik a saját sötét gondolataival volna elfoglalva. Elhaladtunk többféle sziklatemplom és sziklasír mellett, és láttuk a kis lyukakat a sziklafalakban, amikről ugyancsak Talitha beszélt. A szökőkutakban senki sem gyönyörködött, és senki sem hűsölt mellettük: mindenki csak kikerülte őket, mint valami akadályt. Persze nem is lett volna indoka a hűsölésnek, mert – ha lehet ezt mondani az alvilágról – kellemes hőmérséklet uralkodott a holtak városában. A fényviszonyok sem változtak jottányit sem sétánk közben, mindvégig ugyanaz az álmatag-sápatag nap uralkodott – vagy inkább bágyadozott – az égen... Ekkor egy pillanatra megszakasztotta a gondolataimat egy fura jelenség, és meg is torpantunk miatta: épp az egyik szökőkút mellett haladtunk el, amikor egyszeriben egy hatalmas kígyóra emlékeztető lény szegte utunkat. Álltunk, és csak néztük – pokolbéli szörnyek létezésére nem készített fel Talitha. Aztán ahogy alaposabban szemügyre vettük, rájöttünk, hogy a szökőkútból ered: valamiért túlfolyt a víz a szökőkút peremén... De ez a víz nem úgy mozgott, mint a főnti, hanem lassan, mint egy kígyó, és éppoly vastag volt, mint egy boa constrictor. Körülbelül olyan lassan folyt, mint a lávafolyam. Veszélyes lehetett volna, de nem lennék kalandor, ha nem vállalnék néha veszélyt is: lenyúltam a vízhez és megfogtam. Kicsit olyan volt, olyan sűrű, mint ha mézbe nyúltam volna, csak nem ragadt. Aztán ahogy kiemeltem belőle a kezem, néhány öklömnyi csöpp tompán plattyant le a földre, és úgy rezgett a porban, mint ahogy a kipottyantott velő rezgett volna a pirítósomon, ha be nem toppan Majmunkához Szindbád.

Gyerekek, sőt csecsemők is botladoztak vagy szaladoztak az utcán, de szülő nem volt velük, nem törődött velük senki. Az ő tekintetükben szelídebb volt az a bizonyos halotti

megszállottság, inkább révetegebb volt a nézésük. Egy piciny korban elhalt gyermek ugyan mitől is lehetne megszállott? Kiskorukban haltak meg, még nem tudhatták, mi az a halál, ezért nem is lehet olyan megszállott a tekintetük, mint a felnőtteknek – okoskodtam magamban. De abban ők is a felnőtt halottakra hasonlítottak, hogy ők is csak elmentek mellettünk, és nem bámultak ránk olyan lefegyverzően ártatlan szemmel, mint az élő csecsemők.

Meglepően halottinak tűnt ez a város abban a tekintetben is, hogy hangot szinte egyáltalán nem lehetett hallani, csak azok a zajok törték meg a csendet, amiket mi csaptunk alakmásommal: a lépteink zaja, ahogy megcsikordult egy kődarab a lábunk alatt (a fehér lebernység mellé egy bőrsarut is kaptunk, amikor tegnap „felöltöztettek”), és persze, amikor szót váltottunk egymással. A piszkos rózsaszín falakon nem suhantak kék gyíkok, a levegőégben nem röpült egyetlen madár sem, de még a szökőkutakban lomhán folydogáló víz sem csobogott vagy kotyogott. Szél nem fúj, nem is lengedezett, állandó szélcsönd uralkodott – amit egyébként én a fenti világban igen szeretek, mert száguldó gondolataimat a végletekig fel szokta korbácsolni a sívó, idegőrlő szél. Itt azonban lehet, hogy örültem volna legalább egy kis szélsőságnak...

A kőváros egyhangú épületei között egyszer csak négyszögletes, lapos és messziről színfeketének rémlő ponyvatetőket vettem észre, amelyeket – mondanom sem kell – nem cibált semmi légmozgás. A ponyvák alatt halottak nyüzsögtek, jöttek-mentek, álldogáltak, és nagyon sokan voltak.

– Na, az lesz a bazár – mondtam Szindbádnak –, oda igyekezzünk.

Amíg odaértünk, mindent elmondtam neki, hogy Talitha utasításai szerint mit kell tennünk. A bazár szélén két tízéves forma koldusgyerek jött oda hozzánk, és tartotta a markát – tekintetük könnyörgő de egyben fenyegető is volt. „Na, most mit tegyünk? – tűnődtem –, ilyen helyzetekről sem beszélt Talitha.” Elhessentettem őket, mintha a fönti világban lennének. Ezeknek a tekintete erre még fenyegetőbb lett, és megszállottan szegeződött ránk – itt most kénytelen vagyok ismét ezt a szót használni. Ez már nem könnyörgés volt, hanem követelés. Szindbádot nyugalomra intettem, jeleztem neki egy kézmozdulattal, hogy bízsa rám a dolgot. „Ugyan mi a fenére van ezeknek itt szükségük? Mire kell nekik a pénz vagy más értéktárgy?” Széttártam a karom, és felhúztam a szemöldököm, mintegy tudtukra adva, hogy nincsen semmink. Aztán az egyik, rongyokba öltözött srác, akinek a fél karja hiányzott, és a csonk vége még most is nedvesnek látszott a vértől, ép kezével rámutatott a botomra. Ahogy szorongattam, olyan éles fénnel világított, hogy igazi élményszámba mehetett az alvilágban, a bágyadt fények birodalmában. Ingattam a fejem, nem, azt nem adhatom. Erre dühödten közeledtek mind a ketten, sőt, még több gyerek is csatlakozott hozzájuk, nagyobbak, úgy tizenöt-hat évesek, és már az öklüket is

rázták felénk. Egyre szorosabb gyűrű közepén találtuk magunkat. Most fenyegetőleg fölemeltem a botot, mintha le akarnék sújtani vele – azt sem tudtam, hogy ismerik-e a világító botnak ama tulajdonságát, amely miatt mi viszonylagos biztonságban érezhettük magunkat idelent. Nem, nem ismerték. Egyre szorongattak minket, úgyhogy amikor az egyik rám vetette magát, rásuhintottam. Leheletnyi pukkanással, mint egy szappanbuborék, elpattant. A többiek döbbenetn összenéztek, majd rám. Aztán dühödten rám ugrottak vagy hárman, és én módszeresen szétpukkantottam mindhármat. Ekkor értette meg a sokaság az összefüggést a botsuhintás és az erőszakoskodók eltűnése között. Na ekkor az ellenkező véglet következett: olyan alázatoskodva engedtek utunkra bennünket, hogy szinte még a port is fölnyalták volna a talpunk alól, ha lett volna igazi nyelvük. Kevés világító botos élővel találkozhattak eddig... Ki tudja, mi lett azzal az egyetlen férfiúval, akinek rajtunk kívül Talitha még elárulta a menekülés módját? De mindegy, hagyjuk is, ez az, amire valószínűleg soha nem derül fény.

Az árusok a legalázatosabb arckifejezésekkel és széles taglejtésekkel tessékelték bennünket a ponyvájuk alá, hogy tekintsük meg áruikat, és vásároljunk belőlük. Az előbbi szorongattatásnak most épp az ellenkezője történt: ahova csak léptünk, a halottak széles körben tisztultak a közelünkből. És mi mindig egy nagy, üres kör közepén állottunk. Akárha nagy tiszteletnek örvendő urak lennénk. Az első árus fűszerkereskedő volt. Talán fölösleges is említenem, hogy a kúpba tornyozott fűszerek, amelyek a fönti világban szemet gyönyörködtető színekben pompáznak, itt valami egyenszürke árnyalatot kaptak: a sáfrány haloványbarna volt, a szurokfűőrlemény oly sápadt, akár a tavalyi széna, a frissnek mondott bazsalikomlevelek szinte feketére asztak. Az illatuk pedig gyöngye volt, mint a haldokló szerelem – a kurkuma aromája pedig elbújhatott az otthoni, fonnyadt lecsópaprikáé mögött. A szürkésfehér curryt meg is kóstoltam, de se íze, sem ereje nem volt. Még udvariasságból vágattam magamnak egy vékony szeletet a gyömbérből is, de akárha fakérget ettem volna. Mondtam, hogy még körülnézünk, aztán majd meglátjuk, talán még visszatérünk.. Az árus erre még rámutatott néhány fűszerére, és hangtalanul magyarázott, dicsérte portékáját. Tudják ezek a szerencsétlenek, hogy nincs hangjuk? És hallják egyáltalán, amit én mondok nekik? Mindenesetre ösztönösen belementem a játékba, és úgy tettem, mintha a fönti világban gusztálnám az árut. Az illatszerárus üvegcséi sem ígértek semmi jót. A szürke rózsajából a keze fejére dörzsölt egy keveset, megszagoltam, elismerően biccentettem, pedig nem éreztem semmi illatot. Még mutatott egy „saját” illatkeveréket is valami zavaros barnásszürke nedvet tartalmazó, hosszúkás üvegből – közben egyfolytában magára mutogatott, ebből gondoltam, hogy a sajátja. De akár a sajátja volt, akár másé – illata annyi volt, mint a száraz kóróé. Azt még nem említettem, hogy a fönti Petrához hasonlóan idelent is ugyanazt az egyszerű viseletet hordták a halottak: a férfiak fehér lebernyeget, a nők meg fekete ruhát. Kissé nevetséges volt, amikor a bazárban egy kelmeárushoz érkeztünk: fehér és fekete „kelméi” voltak valami darócszerű anyagból, ahogy szíves invitálására megtapintottam, illetve végighúztam rajta a kezem. Olyan sprőd volt, hogy egy szál majdnem fel is sértette az ujjbegyemet. Na, ebből sem veszünk, de biztatón rámosolyogtam a halottra. Egy úr legyen az alvilágban is úr. Most már, hogy kivívtuk a tekintélyünket a halottak között, ugyan minek siettünk volna, minek rohantunk volna lóhalálában a szőnyegárushoz, hogy mielőbb elhordjuk az irhánkat? Amúgy is kétséges, hogy valaha is végigsétálunk még egy alvilági bazárban, nem mindenkinek adatik meg ez az élmény az életben. A következő üzlet nem bolt volt, hanem teázó. Merev tekintetű, aszott,

ráncos képű férfiak kortyolgatták szinte fekete mentateájukat, amelynek nyilván annyi íze sem volt, mint a leggyöngébb kútvíznek a magyar alföldön. Kis asztalok mellett ültek ketten-hárman, de nem szóltak egymáshoz egy árva szót sem. Ami érdekessé tette őket, az volt, hogy vízpipáztak is. A fűsthűtő víz a pipa alján nem bugyogott vidáman, amikor megszívták, hanem csak néha böffentett egyet unottan. A pipa tetején a parázs igazinak látszott, akárcsak maga a füst... Viszont földbe gyökerezett a lábunk, amikor az egyik halott atyafi, jól megszíva pipáját, maga is füstté oldódott, és szétporlott a levegőben. Egy másik halott polgárt pedig a pipa szája szívta magába, úgy vált semmivé: amikor visszaáramlott a füsttel együtt a szerkezetbe, utána is böffentett egy méltóságosat a piszkos ezüst színű szerkezetben a lomha, olajos víz. Az eltűntek helyére új atyafiak telepedtek, akik bizonyára elfáradtak a nagy vásárlásban és alkudozásban. Nem tekintették rossz előjelnek, hogy „elődeik” megszűntek létezni – vagy ki tudja, lehet, hogy máshol tűntek föl újra a bazárban, csak lusták voltak elmenni odáig, és füst alakban közlekedtek.

Szappanos Gábor